

**Kara umowna.
Zabezpieczenie
zobowiązania, obliczanie
i miarkowanie kary, skutki
podatkowe. Komentarz
praktyczny**

Spis treści

Przedmowa	IX
Wykaz skrótów	XI
Wykaz literatury	XV
Część I. Komentarz praktyczny z orzecznictwem	1
Rozdział 1. Kara umowna – zagadnienia konstrukcyjne	3
1. Zagadnienia wstępne	3
2. Kara umowna wierzycielska	5
3. Konstrukcja kary umownej	7
4. Kara umowna jako zobowiązanie o charakterze pieniężnym	10
5. Wykonanie zobowiązania i zapłata kary umownej	10
6. Funkcje kary umownej	11
7. Rodzaje kar umownych	19
8. Świadczenie pieniężne i niepieniężne	24
9. Odstąpienie od umowy a kara umowna	26
10. Kumulacja kar umownych	28
10.1. Uwagi ogólne	28
10.2. Kumulacja kilku kar umownych w ramach jednego stosunku zobowiązaniowego za różne przejawy nienależytego wykonania zobowiązania przez dłużnika	29
10.3. Kumulacja kary za określony przejaw nienależytego wykonania zobowiązania oraz za niewykonanie zobowiązania	30
10.4. Wyłączenie możliwości kumulacji kary umownej za nienależyte wykonanie zobowiązania	33
10.5. Kary umowne zastrzeżone w ramach tego samego stosunku zobowiązaniowego na rzecz różnych wierzycieli	34
11. Maksymalna wysokość kary umownej	34
12. Przegląd orzecznictwa	37
12.1. Wykonanie zobowiązania i zapłata kary umownej	37
12.2. Funkcje kary umownej	41
12.3. Rodzaje kar umownych	44
12.4. Odstąpienie od umowy a kara umowna	47
12.5. Maksymalna wysokość kary umownej	48

Rozdział 2. Przesłanki odpowiedzialności	53
1. Przesłanki możliwości dochodzenia kary umownej	53
2. Niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania	54
3. Wykonanie zobowiązania	54
4. Wina	61
5. Wpływ przyczynienia się wierzyciela na karę umowną – art. 362 KC	66
6. Szkoda (naprawienie szkody)	68
7. Związek przyczynowy pomiędzy niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania a szkodą	75
8. Przegląd orzecznictwa	76
8.1. Wina	76
8.2. Wpływ przyczynienia się wierzyciela na karę umowną – art. 362 KC	87
8.3. Szkoda (naprawienie szkody)	90
8.4. Związek przyczynowy pomiędzy niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania a szkodą	93
Rozdział 3. Miarkowanie kary umownej	99
1. Uwagi ogólne	99
2. Zasada <i>pacta sunt servanda</i> a miarkowanie	101
3. Wpływ art. 5 i 58 KC na żądanie zapłaty kary umownej	105
4. Wysokość kary umownej – uwagi ogólne	110
4.1. Miarkowanie do zera	110
4.2. Kara umowna zaniżona	112
4.3. Kara umowna a stosunki konsumenckie	112
4.4. Skutek <i>ex tunc</i> miarkowania kary umownej	114
5. Przesłanki miarkowania	116
5.1. Stosowanie przesłanek miarkowania	116
5.2. Zobowiązanie wykonane w znacznej części	118
5.3. Zwłoka a miarkowanie z powodu wykonania zobowiązania w znacznej części	121
5.4. Wysokość miarkowania	122
5.5. Rażące wygórowanie kary umownej	123
5.5.1. Pojęcie rażącego wygórowania kary umownej	123
5.5.2. Kryteria uznania kary umownej za rażąco wygórowaną	124
5.5.3. Stosunek wysokości kary umownej do wysokości szkody	126
5.5.4. Odszkodowanie na zasadach ogólnych	128
5.5.5. Przesłanki dotyczące dłużnika	129
5.5.6. Kryterium bezwzględnej wysokości kary umownej	131
5.5.7. Stosunek wysokości kary umownej do wartości zobowiązania	131
5.5.8. Wartość świadczenia spełnionego z opóźnieniem	132
5.5.9. Niewielka wina dłużnika	133
5.5.10. Przyczynienie się wierzyciela	134
5.5.11. Wzbogacenie się wierzyciela	137
5.5.12. Stosunek kary umownej do innych kar zastrzeżonych w tej samej umowie	138
5.5.13. Inne kryteria miarkowania	140
6. Stopień obniżenia	141
6.1. Obniżenie kary umownej	141
6.2. Praktyka orzecznicza	143
7. Przegląd orzecznictwa	143

Rozdział 4. Kara umowna w zamówieniach publicznych	155
1. Uwagi ogólne	155
2. Zasada swobody umów	155
3. Niedozwolone klauzule umowne związane z karami umownymi w Prawie zamówień publicznych	158
3.1. Uwagi ogólne	158
3.2. Odpowiedzialność wykonawcy za opóźnienie	159
3.3. Kary umowne za zachowanie niezwiązane bezpośrednio lub pośrednio z przedmiotem umowy lub jej prawidłowym wykonaniem	165
3.4. Kara umowna za okoliczności, za które wyłączną odpowiedzialność ponosi zamawiający	170
4. Obligatoryjne klauzule umowne dotyczące kar umownych w umowach o wykonanie zamówienia publicznego	172
4.1. Zagadnienia ogólne	172
4.2. Łączna maksymalna wysokość kar umownych, których mogą dochodzić strony	173
4.3. Kary umowne w umowach o wykonanie zamówienia na roboty budowlane	178
4.3.1. Zagadnienia ogólne	178
4.3.2. Kara umowna za nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub projektu jej zmiany	180
4.3.3. Kara umowna za nieprzedłożenie poświadczony za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany	183
4.3.4. Kara umowna za brak zapłaty lub nieterminową zapłatę wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom	186
4.3.5. Kara umowna za brak zmiany umowy o podwykonawstwo (której przedmiotem są dostawy lub usługi) w zakresie terminu zapłaty	189
4.3.6. Kary umowne zastrzeżone w umowach o roboty budowlane i usługi zawartych na okres powyżej 12 miesięcy z tytułu braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom z tytułu zmiany wysokości wynagrodzenia (art. 439 ust. 5 PrZamPubl)	189
4.3.7. Kary umowne związane z obowiązkami zatrudnienia na podstawie umowy o pracę i dokumentowania tego faktu w umowach o zamówienie na roboty budowlane i usługi	191
4.4. Wytyczne co do kar umownych w umowach podwykonawczych	192
5. Miarkowanie kary umownej a dyscyplina finansów publicznych	194
5.1. Uwagi ogólne	194
5.2. Nienaliczenie a miarkowanie kary umownej	196
5.3. Pisemna ocena skutków ugody	198
5.4. Ocena zasadności zawarcia ugody – obowiązek czy przywilej?	199
5.5. Rodzaje ugody	199
6. Przegląd orzecznictwa	201

Rozdział 5. Kara umowna w wybranych przepisach szczególnych	207
1. Kara umowna w przepisach prawa pracy	207
1.1. Uwagi ogólne	207
1.2. Odpowiednie stosowanie przepisów KC	207
1.2.1. Uwagi ogólne	207
1.2.2. Zasady prawa pracy	208
1.3. Zakres odpowiedzialności pracownika	210
1.4. Kara umowna w związku z zakazem konkurencji po ustaniu stosunku pracy	211
1.4.1. Uwagi ogólne	211
1.4.2. Zakres zakazu konkurencji	212
1.4.3. Wysokość kary umownej	216
1.4.4. Odpowiedzialność za naruszenie zakazu konkurencji	218
1.4.5. Miarkowanie kary umownej z umowy o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy	220
1.5. Odszkodowanie z tytułu naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu – <i>quasi</i> -kara umowna	221
2. Kara umowna w umowach deweloperskich	223
2.1. Uwagi ogólne	223
2.2. Kara umowna w umowie deweloperskiej	224
2.3. <i>Quasi</i> -kara umowna – rekompensata należna nabywcy	227
2.4. Kara umowna z tytułu odstąpienia od umowy z przyczyn zależnych od dewelopera	228
3. Kara umowna w postępowaniu upadłościowym	228
3.1. Uwagi ogólne	228
3.2. Zgłoszenie wierzytelności	228
3.3. Kary umowne z umów niewykonanych do dnia ogłoszenia upadłości	230
3.4. Bezskuteczność kar umownych w stosunku do masy	233
4. Przegląd orzecznictwa	235
4.1. Kara umowna w przepisach prawa pracy	235
4.2. Kara umowna w umowach deweloperskich	237
Rozdział 6. Kara umowna w procesie sądowym	239
1. Uwagi ogólne	239
2. Ciężar dowodu	239
3. Potrącenie kary umownej – zarzut potrącenia	240
3.1. Uwagi ogólne	240
3.2. Zarzut potrącenia w art. 203 ¹ KPC	241
3.3. Zarzut potrącenia kary umownej w postępowaniu uproszczonym ...	243
3.4. Skutki bezskuteczności zarzutu potrącenia	244
3.5. Skutki zgłoszenia zarzutu potrącenia z uchybieniem terminu lub przepisów o formie	245
4. Powództwo wzajemne o zapłatę kary umownej	246
5. Powództwo o ustalenie nieistnienia kary umownej	247
5.1. Uwagi ogólne	247
5.2. Powództwo o ustalenie	247
6. Miarkowanie kary umownej	249
7. Przegląd orzecznictwa	250

Rozdział 7. Kara umowna a podatki	255
1. Podatki dochodowe	255
2. Koszt uzyskania przychodu	255
3. Kary umowne związane z COVID-19	258
4. Kara umowna a przychód	259
5. Podatek od towarów i usług	259
6. Orzecznictwo	262
Część II. Przykłady klauzul	269
1. Uwagi ogólne	271
2. Kara umowna za niewykonanie świadczenia w terminie umownym	272
3. Kara umowna – inny niż zwłoka przypadek nienależytego wykonania umowy	273
4. Klauzule dotyczące kar umownych charakterystyczne dla umowy o roboty budowlane	274
5. Obowiązkowe klauzule dotyczące kar umownych przy umowie o wykonanie zamówienia na roboty budowlane	275
6. Klauzule umowne dotyczące niewykonania umowy w całości lub w części	276
7. Kara umowna w umowie o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy	277
Indeks rzeczowy	279

[Przejdź do księgarni →](#)